

Programma Economie en vrije tijdsbesteding

Inleiding Programma Economie en vrije tijdsbesteding

Inleiding

In het coalitieakkoord 2022-2026 is de ambitie uitgesproken om Twenterand verder te ontwikkelen tot een economisch sterke gemeente met een sociaal kloppend hart. Het programma Economie en vrijetijdsbesteding draagt voor een belangrijk deel bij aan het realiseren van deze ambitie. Dit programma omvat de beleidsterreinen economie, werkgelegenheid, landelijk gebied, recreatie & toerisme, cultuur, sport & bewegen en subsidiebeleid. Het is een divers programma met verschillende onderdelen die elkaar onderling versterken. Samen streven we naar een gemeente met een bloeiende economie, waar het goed leven is.

Uiteraard hebben we ook in 2024 niet alles kunnen realiseren wat we wilden. Besturen is immers keuzes maken. We kunnen elke euro maar één keer uitgeven. Besturen is soms ook roeien met de riemen die je hebt. Zo was ook in 2024 de arbeidsmarkt krap en konden we niet alle posities invullen en alle projecten uitvoeren. Tot slot is besturen ook aanpassen aan externe omstandigheden. In de zomer van 2024 is het kabinet Schoof I geïnstalleerd. Zoals gebruikelijk gaat het aantreden van een nieuw kabinet gepaard met verschuivingen in beleidsaccenten en die zijn ook van invloed op onze gemeente. Toch kijken we vooral terug op 2024 als een jaar waarin vele successen zijn behaald.

Cultuur en Recreatie & toerisme

Juist voor een middelgrote gemeente als Twenterand is cultuur van groot belang. In 2024 is gewerkt aan een nieuw cultuurakkoord. Daarvoor is input opgehaald bij culturele en maatschappelijke organisaties. Creatieve broedplaats De Bûile & Co heeft samen met de Stichting Openbare Bibliotheek Twenterand de Week van de Amateurkunst georganiseerd. De vrijetijdssector in Twenterand kampte met een relatief slechte zomer in 2024. Toch blijft de sector zich ontwikkelen en versterken. Op het gemeentehuis is ondertussen gestart met de bouwsteen Vrijetijdseconomie die onderdeel wordt van de Omgevingsvisie 2.0. Verder zijn recreatieve verbindingen in Twenterand onder de loep genomen en verbeterd waar nodig. Samen met alle betrokken partners blijven we werken aan de toeristisch-recreatieve ontwikkeling van het gebied rond het Veenmuseum.

De doorontwikkeling van het subsidiebeleid is één van de speerpunten uit het coalitieakkoord. Dat is ook niet zo gek, want subsidies zijn een belangrijk instrument om beleidsdoelen te realiseren. Met de vaststelling van de nieuwe Algemene subsidieverordening Twenterand (ASV) door de gemeenteraad is in 2024 écht een mijlpaal bereikt voor het subsidiebeleid. De nieuwe ASV bevat onder andere bepalingen die het subsidieproces vereenvoudigen en de administratieve lasten voor zowel aanvragers als de gemeente verminderen.

Economie en werkgelegenheid

In 2024 is hard gewerkt aan het versterken van de lokale economie. De update van de economische visie is afgerond met een door de gemeenteraad vastgestelde startnotitie die verder wordt uitgewerkt in de Omgevingsvisie. Er is gestart met een actualisatie van de bouwsteen Retail (voorheen detailhandelstructuurvisie), waarin ruimte wordt gegeven aan nieuwe ontwikkelingen op het gebied van detailhandel, horeca en dienstverlening in de gemeente. Ook zijn grote stappen genomen om het centrum van Vriezenveen en verschillende bedrijventerreinen verder te ontwikkelen. Het Ondernemershuis is feestelijk geopend: dé plek voor ondernemend Twenterand. Samen met ondernemersverenigingen, sportclubs en culturele organisaties is een splinternieuw investeringsfonds opgericht waarmee projecten en activiteiten worden gesteund die de lokale economie en leefbaarheid versterken. En in samenwerking met Gastvrij Twenterand zijn plannen gemaakt om een centrummanager te werven.

Voor het landelijk gebied bracht 2024 niet de duidelijkheid waarop we hadden gehoopt. De coalitie in de Tweede Kamer schrapte het transitiefonds van 24 miljard en het kabinet zette een streep door het Nationaal Programma Landelijk Gebied. Daardoor ontbreken zowel beleid als de benodigde middelen voor het verminderen van de stikstofuitstoot, de transitie van het landelijk gebied en het behalen van de klimaatdoelen. Uiteraard zijn wij de zorgen van agrariërs niet uit het oog verloren. In zes bijeenkomsten is gesproken met vrijwel alle agrariërs uit de gemeente over de toekomst van het landelijk gebied. Daarenboven organiseerde de gemeente samen met Streek van de boer, Gastvrij Twenterand en vele agrariërs de eerste Boerenbeleefdag. Tijdens deze feestelijke dag openden

boeren hun (stal)deuren voor nieuwsgierig inwoners en bezoekers.

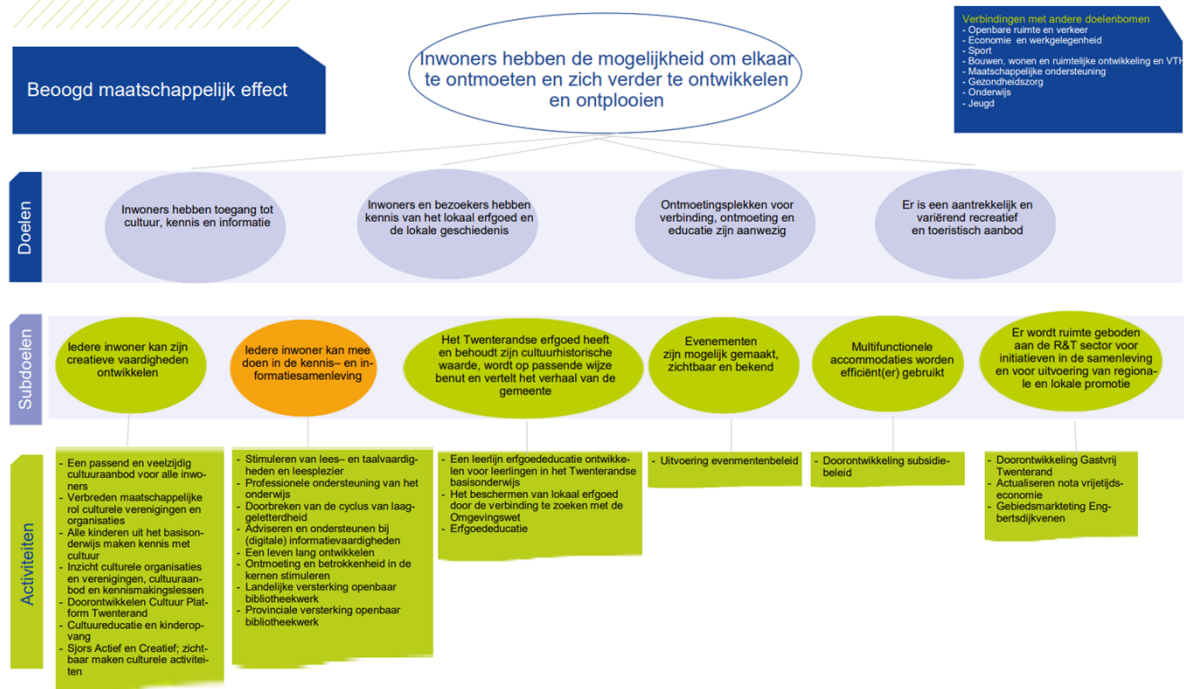
Sport

Het spreekt vanzelf dat sporten en bewegen heel belangrijk is, niet alleen voor de fysieke, maar ook voor de mentale gezondheid. Om dit te faciliteren zijn er in de gemeente diverse sportaccommodaties. In 2024 werd een belangrijke stap gezet voor de toekomst van de gemeentelijke sportvoorzieningen: de gemeenteraad stelde het nieuwe sportaccommodatiebeleid vast. Deze beleidsnota draagt de passende titel 'De kracht van ruimte voor sport en bewegen' en schetst de kaders voor de ontwikkeling van sportaccommodaties in Twenterand in de komende jaren. Het sportaccommodatiebeleid is het resultaat van een goede samenwerking tussen het college, bevlogen ambtenaren, Sportplatform Twenterand en lokale sportverenigingen. De gemeente Twenterand vindt het belangrijk dat alle inwoners mee kunnen doen aan sportactiviteiten. De coördinator sport en armoede heeft mensen met een kleine beurs geïnformeerd over de mogelijkheden die de gemeente biedt om deel te nemen aan sportieve activiteiten. Daarnaast hebben in 2024 meer dan 600 basisschoolleerlingen deelgenomen aan kennismakingslessen sport en cultuur in het kader van het project Sjors Sportief - Creatief. Met project stimuleren we kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 12 jaar tot gerichte keuzes voor actieve deelname aan sport- en cultuuractiviteiten.

Doelenboom Cultuur en Recreatie & Toerisme

Doelenboom

Cultuur en Recreatie & Toerisme | 2024

Beoogd maatschappelijk effect:

De leefbaarheid en individuele ontmoeting, ontwikkeling en ontplooiing is toegenomen

Doel: Inwoners hebben toegang tot cultuur, kennis en informatie

Hieronder wordt verstaan fysieke ontmoetingsplekken zoals CCK2, De Klaampe, Het Punt en dergelijke, maar ook digitale ontmoetingsplekken.

Doel: Inwoners en bezoekers hebben kennis van het lokaal erfgoed en de lokale geschiedenis

Doel: Ontmoetingsplekken voor verbinding, ontmoeting en educatie zijn aanwezig

Doel: Er is een aantrekkelijk en variërend recreatief en toeristisch aanbod

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Iedere inwoner kan zijn creatieve talenten ontwikkelen

Wat hebben we daarvoor gedaan

• Creatieve broedplaatsen

Omschrijving

We zijn er trots op dat in Twenterand ook een creatieve broedplaats aanwezig is. Een creatieve broedplaats is een verzamelplaats voor kunstenaars en ondernemers in de creatieve industrie waar

ruimte bestaat om te experimenteren. Creatieve broedplaats De Büüle & Co in Vriezenveen heeft dit jaar haar medewerking verleend aan de Week van de Amateurkunst (Toon je Kunst Twenterand). Samen met de Stichting Openbare Bibliotheek Twenterand heeft zij dit georganiseerd. Uiteraard waren er ook veel amateurkunstverenigingen bij betrokken. Eén van de onderdelen was een Cultureel Café waarbij het de bedoeling is dat er meer netwerken in Twenterand ontstaan.

- **Cultuureducatie en kinderopvang**

Omschrijving

Vanwege de werkzaamheden rondom het toekomstig cultuurakkoord is geen prioriteit gegeven aan het onderwerp cultuureducatie en kinderopvang.

- **Een passend en veelzijdig cultuuraanbod voor alle inwoners & verbreden maatschappelijke rol culturele verenigingen en organisaties**

Omschrijving

Cultuurakkoord

Begin 2024 heeft ons college de contouren voor een cultuurakkoord vastgesteld waarbij samenwerking en integraal werken centraal staan. De uitgangspunten van dit cultuurakkoord zijn afgeleid van het sportakkoord. Dit vanwege het feit dat er veel overeenkomsten zijn tussen sport en cultuur en we op deze manier goed kunnen aansluiten bij GALA (gezond en actief leven akkoord). In 2024 zijn er twee avonden georganiseerd met culturele en maatschappelijke organisaties over de contouren van het cultuurakkoord. Deze organisaties hebben ons hiervoor input gegeven. De eenmalige middelen die beschikbaar zijn gesteld in de Programmabegroting 2024 van € 25.000 zijn niet besteed.

Cultuurplatform/kerngroep cultuur

Daarnaast is het Cultuur Platform Twenterand opgeheven en is er een kerngroep cultuur voor in de plaats gekomen. Deze kerngroep adviseert de gemeente over het toekomstig cultuurakkoord. Tevens is er een onafhankelijke adviescommissie cultuur opgericht die de gemeente adviseert over de projectsubsidies cultuur 2025. Daarnaast is een nieuwe subsidieregeling cultuur voor 2025 opgesteld.

Cultuurmakelaar

De huidige cultuurmakelaar is met pensioen gegaan in december 2024. We moesten ook opnieuw provinciale subsidie aanvragen voor de cultuurmakelaar. Het was "wie het eerst komt, wie het eerst maalt". We hebben weer voor 2 jaar subsidie ontvangen (in totaal een bedrag van circa. € 27.000,--). We hebben aan het eind van het jaar de vacature uitgezet die onderhand met succes is ingevuld.

Extra gelden muziekvereniging Vriezenveense Harmonie

De muziekvereniging Vriezenveense Harmonie heeft een project voor jongeren en mentaal welzijn ontwikkeld. Dit project is via de Cultuurregio Twente aan de orde gesteld voor de Impuls Jongerenwerk en is gehonoreerd met een subsidie van ca. € 20.000 die rechtstreeks aan de Vriezenveense Harmonie is verstrekt.

- **Sjors Actief en Creatief zichtbaar maken culturele activiteiten**

Omschrijving

Sport en cultuur hebben in 2024 samengewerkt om sportieve én creatieve activiteiten zichtbaar te maken op één digitaal platform voor jong en oud: www.actieftwenterand.nl. In totaal staan nu 97 sport- en cultuurorganisaties uit Twenterand op het platform.

In 2024 heeft de gemeente voor de tweede keer het project Sjors Sportief - Creatief uitgevoerd. Alle 21 basisscholen hebben deelgenomen en aan alle kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 12 jaar is het boekje uitgereikt. Zo'n 600 kinderen hebben deelgenomen aan kennismakingslessen op het gebied van sport, bewegen, cultuur en creatie.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Iedere inwoner kan meedoen in de kennis- en informatiesamenleving

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Landelijke versterking openbaar bibliotheekwerk**

Omschrijving

Het kabinet wil dat elke gemeente een volwaardige bibliotheek heeft. Door een wijziging in de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen worden gemeenten verplicht om inwoners toegang te geven tot een volwaardige bibliotheek (zorgplicht). De verwachting is dat de gewijzigde wet in werking treedt op 1 januari 2027. In opmars naar deze zorgplicht heeft het rijk gelden beschikbaar gesteld (specifieke uitkering) om de bibliotheek toekomst bestendig te maken. Op 29 augustus 2024 hebben wij vanuit de Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidie toekomstbestendige lokale bibliotheekvoorzieningen de volgende uitkeringen ontvangen: verruiming openingsuren Vriezenveen met minimaal 10 uur per week (ad. € 220.000,--) en verruiming openingsuren Westerhaar met minimaal 10 uur per week (ad. € 220.000,--).

- **Provinciale versterking openbaar bibliotheekwerk**

Omschrijving

De gemeente heeft in 2024 meegedaan aan het provinciale traject van het toekomstbestendig maken van het openbaar bibliotheekwerk (onder de noemer Toekomstkracht Overijsselse Bibliotheken). Er werd ingezet op de gezinsaanpak laaggeletterdheid. We liepen daarbij vooruit op de wettelijke taak gezinsaanpak laaggeletterdheid. Vanaf eind 2024 moeten Nederlandse gemeenten een regierol vervullen om te helpen voorkomen dat er een nieuwe generatie laaggeletterden opgroeit.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Het Twenterandse erfgoed heeft en behoudt zijn cultuurhistorische waarde, wordt op passende wijze benut en vertelt het verhaal van de gemeente

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Erfgoededucatie**

Omschrijving

Er is een voorstel ontwikkeld door de combinatiefunctionaris cultuureducatie voor een erfgoedreis. Dit betekent dat leerlingen tijdens hun basisschooltijd kennis maken met het erfgoed van Twenterand. Hierbij is aansluiting gezocht bij het convenant erfgoededucatie. Deze erfgoedlessen moet onderdeel worden van het nieuwe cultuureducatieplan voor de komende jaren. Wij kunnen hierbij weer meedoen aan de provinciale regeling cultuureducatie 2025 - 2028.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Multifunctionele accommodaties worden efficiënt (er) gebruikt

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Doorontwikkeling subsidiebeleid**

Omschrijving

De gemeente Twenterand wil dat al haar inwoners kunnen meedoen in de samenleving, zich kunnen redden en kunnen ontwikkelen. Subsidies zijn een belangrijk instrument om deze beleidsdoelen te realiseren en hebben een sterke verbinding met wat er gebeurt in de samenleving. In het coalitieakkoord 2023-2027 zijn uitgangspunten opgenomen voor de doorontwikkeling van het subsidiebeleid. In het najaar van 2022 werd de herijking en doorontwikkeling van het subsidiebeleid opnieuw opgepakt, met als doelen onder meer een efficiënter en transparanter subsidiesysteem. Op basis van de door de raad op 26 september 2023 vastgestelde Nota uitgangspunten subsidiebeleid gemeente Twenterand is een nieuwe Algemene subsidieverordening Twenterand (ASV) opgesteld. Tijdens het proces is er een inspraakperiode geweest waarin inwoners, maatschappelijke organisaties en andere belanghebbenden de mogelijkheid kregen om hun mening te geven over de nieuwe ASV. De ontvangen zienswijzen zijn zorgvuldig bekeken en, waar mogelijk, verwerkt in de definitieve versie

van de ASV. De nieuwe ASV is op 12 november 2024 vastgesteld door de raad en heeft betrekking op de subsidieperiode vanaf 1 januari 2027. De nieuwe ASV bevat onder andere bepalingen die het subsidieproces vereenvoudigen en de administratieve lasten voor zowel aanvragers als de gemeente verminderen. De volgende stap in het proces van de herijking en doorontwikkeling van het subsidiebeleid is de keuze tussen inkoop en subsidie.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Er is ruimte geboden aan de R&T sector voor initiatieven in de samenleving en voor uitvoering van regionale en lokale promotie

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Actualiseren Nota Vrijtijdseconomie**

Omschrijving

De invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2024 heeft een aantal gevolgen voor het gemeentelijk beleid. Beleid met een ruimtelijke component moet in het vervolg worden geïntegreerd in een gemeentelijke omgevingsvisie. Op die manier worden de afzonderlijke beleidsnota's nog beter op elkaar afgestemd. Dit betekent dat de actualisatie van de bouwsteen vrijetijdseconomie zal meelopen met het traject van de omgevingsvisie. In 2024 is gestart met de analysefase.

- **Deelname verkenning Nationaal Park Sallandse Heuvelrug & Twents Reggedal**

Omschrijving

Sinds 2023 neemt Twenterand actief deel aan Nationaal Park Sallandse Heuvelrug & Twents Reggedal, een unieke samenwerking tussen meer dan 18 partners uit het hart van Overijssel op gang gekomen. Van waterbedrijf tot de Land- en Tuinbouworganisatie, van overheid tot natuurpartijen, van landgoederen tot waterschap. Samen werken we in het gebied tussen grofweg Ommen en Diepenheim en Raalte en Vroomshoop, aan het landschap van de toekomst. Een landschap met mooie natuur, een groene en gezonde leefomgeving tot in het hart van de dorpen en steden, topcultuur en -erfgoed, duurzaam toerisme en een gezonde economie met perspectief voor de landbouw. In 2024 is onder andere het concrete project Dorpslandschappen Den Ham in Twenterand geland. Dit project wordt uitgevoerd door Landschap Overijssel, een van de samenwerkingspartners in de netwerkorganisatie.

- **Uitvoering gebiedsmarketing Engbertsdijkerven**

Omschrijving

In de Kadernota 2024 zijn middelen gereserveerd voor gebiedsmarketing van de Engbertsdijkerven. Door prioritering van werkzaamheden op ruimtelijke investeringen is hiermee later in het jaar gestart. De opdracht is verstrekt om aan fysieke promotie van de Engbertsdijkerven te werken. In het tweede kwartaal van 2025 worden concrete resultaten in de vorm van enkele nieuwe gebiedspromotieborden met bijpassende flyers verwacht.

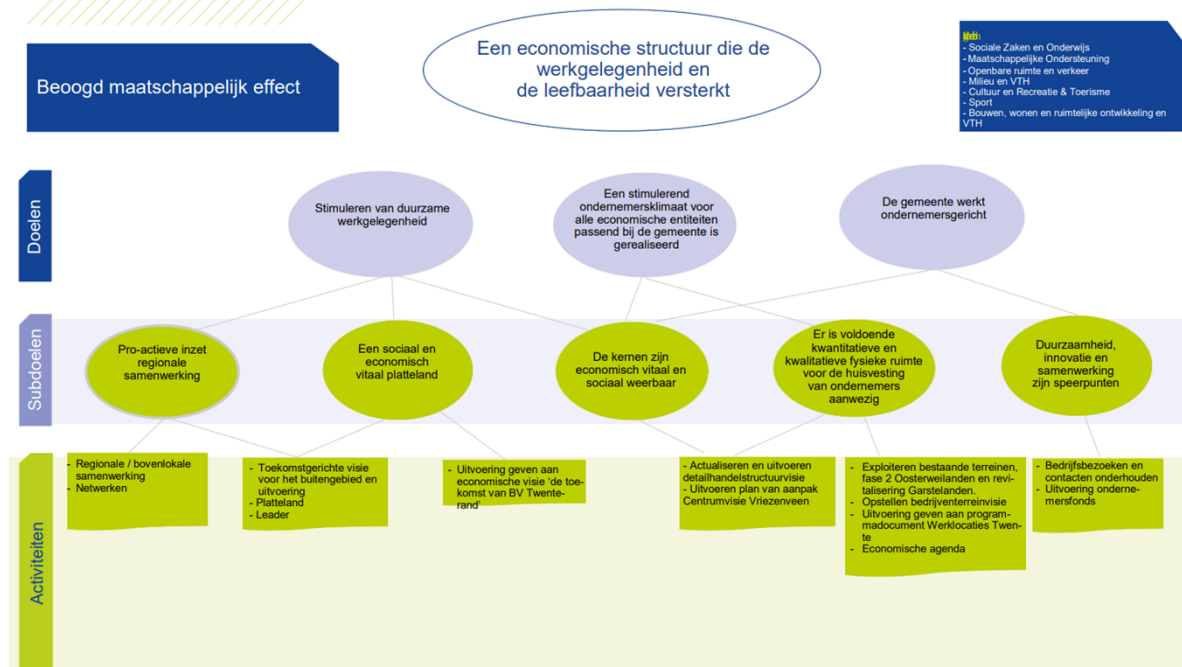
Beleidsdocumenten

Cultuuropdracht 2021-2024
Cultuureducatieplan basisonderwijs Twenterand 2021-2024
Convenant erfgoededucatie
Nota uitgangspunten subsidiebeleid Gemeente Twenterand

Doelenboom Economie en werkgelegenheid

Doelenboom

Economie en Werkgelegenheid | 2024

Beoogd maatschappelijk effect

Een economische structuur die de werkgelegenheid en de leefbaarheid versterkt

Doel: Stimuleren van duurzame werkgelegenheid

Samen met sociale domein de werkgelegenheid in Twenterand stimuleren en nog meer de verbinding te zoeken tussen economie, een inclusieve arbeidsmarkt en arbeidsparticipatie.

Doel: Een stimulerend ondernemersklimaat voor alle economische entiteiten passend bij de gemeente is gerealiseerd

Economische entiteiten betreffen alle ondernemersvormen, zowel commerciële als niet-commerciële bedrijven. Met passend bij de gemeente wordt bedoeld dat het past bij de wensen die de ondernemer in Twenterand heeft.

Doel: De gemeente werkt ondernemersgericht

Dit betekent actief informatie/kennis/ervaringen en dergelijke ophalen bij en delen met ondernemers ten behoeve van (beleids)ontwikkeling.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Pro-actieve inzet regionale samenwerking

Wat hebben we daarvoor gedaan

- Agenda voor Twente, Business in Twente, Regio Twente/EZ
- Omschrijving**

In 2024 bleef Twenterand actief betrokken bij regionale samenwerkingen om de lokale economie te versterken en talent te behouden. Binnen de Agenda voor Twente werkten overheden, ondernemers en onderwijsinstellingen samen aan economische en maatschappelijke uitdagingen, zoals een toekomstbestendige energievoorziening, een circulaire economie en innovatieve gezondheidszorg. Hierbij werd specifiek aandacht besteed aan de positie van Twenterand, zodat deze niet ondersneeuwd werd bij de grotere gemeenten.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Een sociaal en economisch vitaal platteland

Wat hebben we daarvoor gedaan

- Actualiseren en uitvoering geven aan de economische visie

Omschrijving

In 2024 is de update van de economische visie afgerond met de Startnotitie voor de Omgevingsvisie Twenterand 2.0, waarvan de redeneerlijn is vastgesteld door de gemeenteraad. Brede welvaart is een belangrijk uitgangspunt van deze startnotitie. Een economie draait immers om meer dan geld alleen. Brede welvaart gaat over goed wonen, werken en leven. Om de brede welvaart in de gemeente te bevorderen wordt ingezet op gematigde bevolkingsgroei met aandacht voor het aantrekken van jongere generaties. Deze redeneerlijn wordt verder uitgewerkt in de Omgevingsvisie 2.0. Daarnaast is ingezet op het actualiseren van centrumvisie Vriezenveen en de ontwikkeling van het ondernemershuis, evenals de koppeling met thema's als woningbouw en de duurzame transitie van het landelijk gebied.

- Platteland

Omschrijving

Visie landelijk gebied

De invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2024 heeft een aantal gevolgen voor het gemeentelijk beleid. Beleid met een ruimtelijke component moet in het vervolg worden geïntegreerd in een gemeentelijke omgevingsvisie. Op die manier worden de afzonderlijke beleidsnota's nog beter op elkaar afgestemd. Dit betekent dat de actualisatie van het beleid voor het landelijk gebied zal meelopen met het traject van de omgevingsvisie.

Organiseren bijeenkomsten 'in gesprek met onze agrariërs'

We hebben als gemeente, in nauwe samenwerking met de provincie, voor het eerst initiatief genomen om met onze agrariërs in gesprek te gaan over de toekomst van het landelijk gebied, de opgaven die op het landelijk gebied afkomen en wat dat betekent voor de landbouw. De zes bijeenkomsten die verspreid over de gemeente waren georganiseerd waren druk bezocht. Er ontstonden soms intensieve en beladen discussies, maar over het algemeen zijn de bijeenkomsten in goede sfeer en met wederzijds respect verlopen. Tijdens de bijeenkomsten is aangegeven dat er behoefte is aan inhoudelijke verdieping op de verschillende opgaven/thema's, waaronder rond water.

Organiseren bijeenkomsten 'opgaven landelijk gebied'

Vanuit de bijeenkomsten 'in gesprek met onze agrariërs' is naar voren gekomen dat er behoefte was aan informatie rond de wateropgaven in het landelijk gebied. In september hebben we daarom een bijeenkomst georganiseerd met waterschap en provincie voor onze agrariërs, waarin nader werd ingegaan op de opgaven en er ruimte was voor kritische vragen.

Organisatie 'boerenbeleefdag'

In 2024 is voor het eerst een boerenbeleefdag georganiseerd. Samen met 'Streek van de boer Twenterand', Gastvrij Twenterand en een zevental boeren heeft deze beleefdag op warme zomerdag in juli plaatsgehad. Een fietsroute verbond de deelnemende bedrijven met elkaar. Uit de evaluatie tijdens en nadien deze dag is gebleken dat bezoekers en deelnemende boeren positief waren. Met de suggesties voor verbetering gaan we in 2025 een nieuwe beleefdag organiseren.

Erftransities

In 2024 zijn er verschillende agrarische bedrijven geweest, die verzoeken hebben ingediend om hun bedrijven te stoppen dan wel te veranderen. Als gemeente proberen wij de initiatiefnemers zo goed mogelijk van dienst te zijn bij hun plannen en mee te denken in oplossingen. Hiervoor is een tijdelijk

juridisch adviseur RO aangetrokken zoals beschreven in de Berap 2024.

Toekomstgerichte Erven

Gemeente Twenterand heeft in 2024 een bijdrage geleverd aan het project Toekomstgerichte erven van de provincie Overijssel. Hiermee zijn twee erfcoaches ingezet in de gemeente, die met name agrarische ondernemers met vragen over de toekomst van hun erf hebben bijgestaan.

Groene Metropool Twente

Gemeente Twenterand blijvend wil inzetten op een vitaal Twents ambtelijk netwerk 'landelijk gebied'. Omdat het fundament van de Groene Metropool Twente (GMT) bestaat uit een netwerk- en kennisdelingsorganisatie voor het landelijk gebied van en voor gemeenten zijn we aangesloten bij de GMT. Tevens was gemeente Twenterand ook in 2024 weer voorzitter van de GMT.

Er hebben in 2024 meerdere ambtelijke en bestuurlijke vergaderingen plaatsgevonden. De ambtelijke vergaderingen zijn regelmatig gecombineerd met excursies, bedrijfsbezoeken en presentaties van externe organisaties. Het is in het afgelopen jaar veel gegaan over de consequenties van het stoppen van het Nationaal Programma Landelijk Gebied met het bijbehorende transitiefonds. Er is een vervolg gemaakt met de 1-loketgedachte voor ecosysteemdiensten zoals natuurbeheer door agrariërs en er is een nieuwe invulling gegeven aan de organisatiestructuur en de statuten van de GMT.

LEADER

LEADER is een subsidieregeling die is bedoeld voor projecten gericht op het versterken van het landelijk gebied, door het behoud van de leefbaarheid van het platteland, het versterken van de sociale cohesie, en behouden/versterken van het voorzieningenniveau. In de praktijk kunnen dit maatschappelijke, culturele of recreatieve projecten zijn. De nieuwe LEADER-periode is in 2023 gestart en loopt tot en met 2027. Twenterand maakt deel uit van LEADER-gebied Zuidwest-Twente en heeft zich ook voor de periode 2023 tot en met 2027 aan LEADER verbonden. Jaarlijks worden circa twee á drie LEADER-projecten binnen Twenterand gehonoreerd.

In 2024 is één project gehonoreerd (Multifunctionele accommodatie Vroomshoopse Boys). Een tweede LEADER project (Lekkernij van Dichtbij – Reggevallei) kon in verband met enige vertraging in het proces niet meer in 2024 worden gehonoreerd, welke is uitgesteld naar januari 2025.

Boomdeeldagen

De boomdeeldagen in 2023 hebben in gemeente Twenterand geen doorgang gevonden. In 2024 heeft de gemeente met het budget van 2023 wel kunnen deelnemen aan de boomdeeldag op 14 december 2024. In totaal zijn aan 12 deelnemers 1.238 bomen en struiken beschikbaar gesteld.

Wies met de Patries

Ook in 2024 is extern personele capaciteit ingehuurd om het project Wies met de Patries nieuw leven in te blazen en verder voort te zetten. Er is contact gelegd met de vrijwilligers, verenigingen en stichtingen die bij dit project betrokken zijn. Tijdens de bijeenkomsten van de kerngroep worden ideeën verzameld en wordt er gesproken over de verdere haalbaarheid en uitvoering van diverse activiteiten en werkzaamheden.

Bloemenzaadmengsels

In 2024 heeft de gemeente Twenterand gratis bloemenzaadmengsel beschikbaar gesteld. Hiervoor is in maart 2024 een inwonersbijeenkomst 'Bloemenranden' georganiseerd waarbij belangstellenden werden geïnformeerd over biodiversiteit en de goede ervaringen van de gemeente met het inzaaien van bloemenranden. In totaal is aan circa 60 belangstellenden het bloemenzaadmengsel uitgereikt waarmee in totaal bijna 3,5 hectare aan bloemenranden kon worden ingezaaid.

Ecologisch bermbeheer

In gemeente Twenterand beheren wij een deel van de bermen op ecologische wijze. Deze ecologische bermen dragen bij aan het vergroten van de biodiversiteit omdat er bij ecologisch bermbeheer steeds meer verschillende planten in de gemeentelijke bermen voorkomen. De verschillende kruiden bieden voedsel en schuilmogelijkheden aan insecten en (kleine) dieren.

1001ha Kruidenrijk Grasland

In 2024 heeft gemeente Twenterand budget beschikbaar gesteld voor boeren om gewoon grasland om te zetten naar kruidenrijk grasland, via het zogeheten '1001ha'-initiatief; een samenwerking van

LTO, Urgenda en verschillende gemeenten. Kruidenrijk grasland draagt bij aan een rijkere biodiversiteit, verbetert de bodem en heeft minder bemesting nodig dan traditionele grasmengsels.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: De kernen zijn economisch vitaal en sociaal weerbaar

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Centrumontwikkeling Vriezenveen**

Omschrijving

In 2024 is er uitvoering gegeven aan het opstellen van een uitvoeringsprogramma met kansenkaart voor de ontwikkeling van het centrum van Vriezenveen.

Eind 2024 is het Uitvoeringsprogramma Vriezenveen ter vaststelling in procedure gebracht. Na vaststelling wordt een plan van aanpak opgesteld om tot uitvoering van het werk te komen.

- **Uitvoering ondernemersfonds**

Omschrijving

Het hele jaar door is geld ingezet voor gezamenlijke activiteiten zoals de Sinterklaasintochten in alle kernen, koningsbrunch, aanpassingen aan de muziekkoepeel in Westerhaar en de open bedrijvendag Twenterand Werkt. Daarnaast zijn we druk geweest met het opzetten van een nieuw investeringsfonds. Hiervoor werd een adviseur van de stichting CLOK ingeschakeld. Samen met de toenmalige toetsingscommissie, bestaande uit vertegenwoordigers van ondernemersverenigingen, Gastvrij Twenterand en LTO, werd gewerkt aan een nieuwe opzet onder de naam Investeringsfonds, later Twenterand Invest. Ondernemersverenigingen, sportverenigingen, cultuur- en maatschappelijke organisaties werden in 2024 uitgenodigd voor informatieavonden, aangezien niet alleen ondernemers ozb niet-wonen betalen, maar ook deze organisaties. Het belangrijkste verschil met het Ondernemersfonds is dat zij vanaf 2025 ook aanvragen kunnen indienen. Nadat de gemeenteraad instemde met de opzet van het Investeringsfonds, werd een stichting opgericht, een website gelanceerd, een externe toetsingscommissie ingericht en een fondsmanager aangesteld. De fondsmanager speelt een centrale rol door samenwerking te stimuleren en te voorkomen dat elke vereniging afzonderlijk een aanvraag indient. Op 1 januari 2025 is Twenterand Invest van start gegaan.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Er is voldoende kwantitatieve en kwalitatieve fysieke ruimte voor de huisvesting van ondernemers aanwezig

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Actualiseren en uitvoeren detailhandelstructuurvisie**

Omschrijving

In 2024 is, in samenwerking met een externe partij, een analyse uitgevoerd naar de stand van zaken van de retailsector in de gemeente Twenterand. Deze analyse vormt de basis voor de ontwikkeling van een nieuwe bouwsteen retail. Hierin is inzichtelijk gemaakt hoe de detailhandel, horeca en dienstverlening zich lokaal ontwikkelen en hoe deze trends zich verhouden tot landelijke ontwikkelingen.

Uit de analyse blijkt dat de samenhang tussen detailhandel, horeca en dienstverlening in de winkelgebieden toeneemt. In de vier kernen met het grootste voorzieningenaanbod – Vriezenveen, Vroomshoop, Den Ham en Westerhaar – zijn de uitdagingen en kansen per kern in kaart gebracht. De retailbouwsteen vormt niet alleen de basis voor het retailbeleid, maar draagt ook bij aan de bredere omgevingsvisie waaraan in 2024 is gewerkt. Dit zorgt voor een integrale benadering van de ruimtelijke en economische ontwikkelingen binnen Twenterand.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Duurzaamheid, innovatie en samenwerking zijn speerpunten

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Bedrijfsbezoeken en contacten onderhouden**

Omschrijving

In 2024 heeft portefeuillehouder Economie 29 werkbezoeken afgelegd aan zowel winkels als bedrijven in de volgende kernen:

Vriezenveen	11
Westerhaar-Vriezenveensewijk	5
Vroomshoop	7
Den Ham	5
De Pollen	1

Na elk bezoek volgde een verhaal over het bezoek op de website en op de socials van de gemeente. Ook de Week van Twenterand plaatste de artikelen als er ruimte voor was. De reacties waren overwegend positief, ook op de gepubliceerde artikelen en foto's.

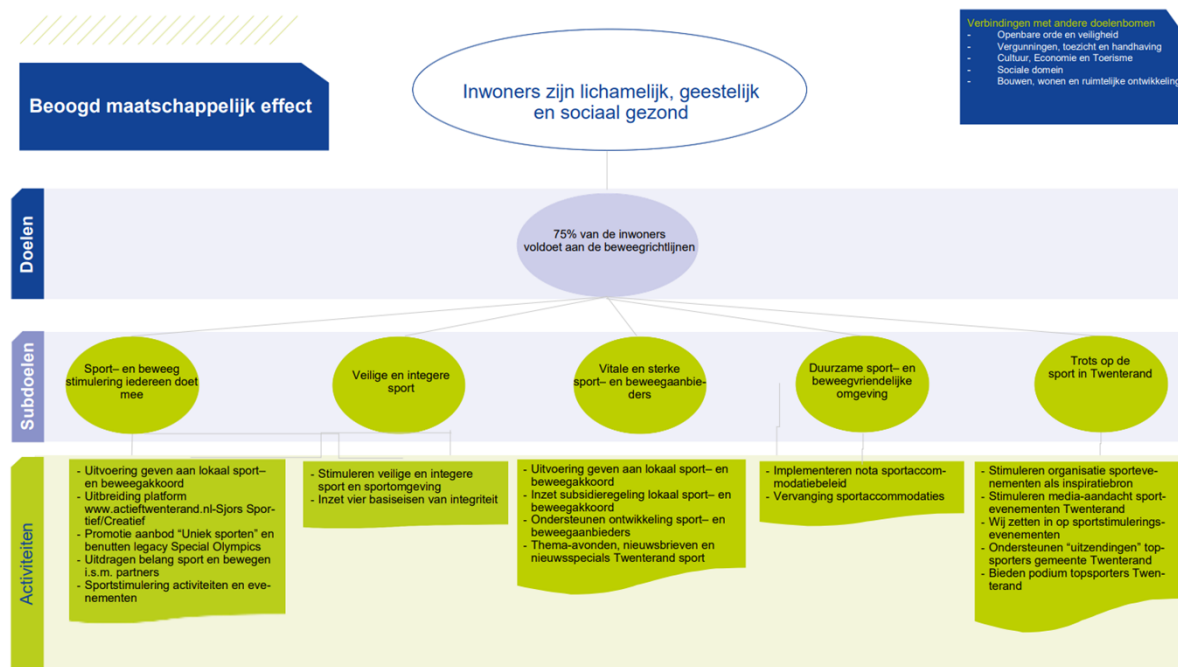
Beleidsdocumenten

Detailhandelstructuurvisie
Startnotitie voor de Omgevingsvisie 2.0

Doelenboom Sport

Doelenboom

Sport | 2024

Beoogd maatschappelijk effect

Inwoners zijn lichamelijk, geestelijk en sociaal gezond

Doel: 75% van de inwoners sport en beweegt

Hoe vitaler iemand is, hoe groter de kans dat diegene kan deelnemen in de maatschappij en zelfstandig thuis kan blijven wonen.

De overheid wil dat 75% van de Nederlandse bevolking in 2040 aan de Beweegrichtlijnen voldoet. Dit verkleint de kans op lichamelijke en mentale gezondheidsproblemen. Dat staat in het Nationaal Preventieakkoord. De gemeente Twenterand onderschrijft deze ambitie op weg naar een samenleving waarin minimaal 75% van de Twenteranders uit alle lagen van de bevolking voldoet aan de landelijk vastgestelde beweegrichtlijnen. We zetten hierbij sport in als middel in samenwerking met aanpalende domeinen zoals onderwijs, zorg en welzijn en het overkoepelende plan "Gezond en Actief Leven Aanpak". De onderzoeken naar sport- en beweeggedrag waar we als gemeente Twenterand gebruik van maken worden uitgevoerd door de CBS/RIVM-VWS, GGD, het Kenniscentrum Sport & Bewegen en NOC*NSF.

De metingen uit 2022 laten landelijk gezien het volgende beeld zien:

	Sportdeelname 1x of vaker per week (*1)	Beweegrichtlijnen (*2)
4 - 11 jaar	58%	57%

12 - 17 jaar	72%	33%
18 - 64 jaar	54%	46%
65+	39%	38%

*1 = Cijfers en feiten sport en bewegen | Loketgezondleven.nl

*2 = Beweegrichtlijnen | Sport en bewegen in cijfers

Noot: om spreiding in capaciteit, kosten en jaargangen te realiseren hebben we voor 2024 geen herhaalde onderzoeken uitgevoerd. Deze staan gepland om in 2025 ter hand te nemen.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Sport- en beweegstimulering iedereen doet mee

Wat hebben we daarvoor gedaan

- Promotie aanbod “Uniek Sporten” en benutten legacy Special Olympics

Omschrijving

We hebben sportdeelname voor mensen met een beperking gepromoot middels het sportloket ‘Uniek Sporten’.

De subsidieregeling waarderingssubsidie sport en/of gezonde leefstijlinterventies is uitgebreid met de mogelijkheid voor sport- en beweegorganisaties aanvragen in te dienen die zich (mede) richten op inclusie sport en bewegen.

Diverse minima-regelingen om financiële drempels weg te nemen zijn structureel via de gemeentelijke website, nieuwsbrieven sport en het project Sjors Sportief - Creatief (www.actieftwenterand.nl en het boekje) onder de aandacht gebracht. Te denken valt aan de regelingen vanuit het sport- en cultuurfonds voor jeugd en volwassenen.

- Uitbreiding platform www.actieftwenterand.nl – Sjors Sportief/Creatief met organisaties, informatie, aanbod en kennismakingslessen sport en cultuur

Omschrijving

We hebben sport- en beweegaanbieders alsmede cultuuraanbieders verleid om hun aanbod en kennismakingslessen zoveel mogelijk op te nemen op het platform www.actieftwenterand.nl en actief te houden. Dit met als doel om zoveel mogelijk inwoners inzicht te geven in de sport- en beweegmogelijkheden in Twenterand. In totaal staan nu 97 sport- en cultuurorganisaties uit Twenterand op het platform.

In 2024 hebben we voor de tweede keer het project Sjors Sportief - Creatief uitgevoerd. Alle 21 basisscholen hebben deelgenomen en aan alle kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 12 jaar is het boekje uitgereikt. Zo'n 600 kinderen hebben deelgenomen aan kennismakingslessen op het gebied van sport, bewegen, cultuur en creatie.

- Uitvoering geven aan lokaal sport- en beweegakkoord

Omschrijving

In 2024 is invulling gegeven aan de 5 speerpunten van de sport- en beweegvisie 2023 - 2026 Twenterand - Sportakkoord II met als doel zoveel mogelijk mensen in beweging te krijgen.

Te weten:

- 1: Sport- en beweegstimulering, iedereen doet mee
- 2: Veilige en integere sport
- 3: Vitale en sterke sport- en beweegaanbieders
- 4: Duurzame sport- en beweegvriendelijke omgeving
- 5: Trots op de sport in Twenterand

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Veilige en integere sport

Wat hebben we daarvoor gedaan

- Inzet vier basiseisen van integriteit

Omschrijving

We hebben middels publicatie (website en nieuwsspecials), stimulatie en ondersteuning (in gesprek met sport- en beweegaanbieders) aandacht gevraagd voor en gestimuleerd tot verdere implementatie van veilige en integere sport in Twenterand. Waarbij sport- en beweegaanbieders zijn aangezet tot implementatie van de vier basiseisen van integriteit: Gebruik regeling gratis VOG, Gedragscode Sport, Vertrouwenscontactpersoon, Cursus of e-learning voor trainers-coaches.

- Stimuleren sport- en beweegaanbieders tot veilige en integere sport en sportomgeving

Omschrijving

We hebben middels publicatie (website en nieuwsspecials), stimulatie en ondersteuning (in gesprek met sport- en beweegaanbieders) aandacht gevraagd voor en gestimuleerd tot verdere implementatie van veilige en integere sport in Twenterand. Waarbij sport- en beweegaanbieders zijn aangezet tot implementatie van de vier basiseisen van integriteit: Gebruik regeling gratis VOG, Gedragscode Sport, Vertrouwenscontactpersoon, Cursus of e-learning voor trainers-coaches.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Vitale en sterke sport- en beweegaanbieders

Wat hebben we daarvoor gedaan

- Communicatie en organisatie thema-avonden, nieuwsbrieven en nieuwsspecials Twenterand Sport

Omschrijving

Ook in 2024 zijn verschillende thema's verwant aan sport en bewegen onder de aandacht gebracht. Denk daarbij aan:

- Twents Kennis en Inspiratie Evenement voor de Sport in het stadion van Heracles in Almelo voor bestuurlijk en technisch kader sportverenigingen met in totaal circa 220 bezoekers;
- diverse thema-specifieke bijeenkomsten met sportorganisaties uit Twenterand o.a. in het kader van de ontwikkeling van de Nota Sportaccommodatiebeleid;
- drie nieuwsbrieven Twenterand Sport en circa tien tussentijdse nieuwsspecials Twenterand Sport op actuele thema's ter informatie, ontmoeting, kennis delen en verbinding.

- Inzet subsidieregeling lokaal sport- en beweegakkoord

Omschrijving

We hebben meer dan 25 projecten van sport- en beweegaanbieders ondersteund middels de waarderingssubsidie sport en/of gezonde leefstijlinterventies en aanbieders. Met deze inzet zijn nieuwe activiteiten ontwikkeld en zijn trainers en coaches geschoold.

- Ondersteunen ontwikkeling sport- en beweegaanbieders door inspiratie, verbinding, samenwerking en good practice voorbeelden

Omschrijving

In 2024 hebben we meer dan 40 sport- en beweegaanbieders gesproken en ondersteund bij allerlei vraagstukken t.b.v. inspiratie, ontwikkeling, uitdaging, verbinding, samenwerking en good practice voorbeelden.

Daarnaast hebben we alle sport- en beweegaanbieders in Twenterand structureel geïnformeerd middels de nieuwsbrieven (3) / nieuwsspecials (10) sport en themabijeenkomsten sport (divers en thematisch).

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Duurzame sport- en beweegvriendelijke omgeving

Wat hebben we daarvoor gedaan

- Implementeren nota sportaccommodatiebeleid

Omschrijving

De Nota Sportaccommodatiebeleid Twenterand 2024 - 2032 "De kracht van ruimte voor sport" is, mede op basis van een uitgebreid participatietraject met o.a. sportaanbieders en Sportplatform Twenterand, ontwikkeld en vastgesteld door de gemeenteraad.

- Vervanging sportaccommodaties

Omschrijving

De staat van sportaccommodaties hadden ook in 2024 onze aandacht. Denk daarbij aan:

- realisatie ombouw natuurgrasveld naar kunstgrasveld voetbalvereniging Deto Vriezenveen;
- realisatie ombouw natuurgrasveld naar kunstgrasveld voetbalvereniging DOS '37 Vriezenveen;
- voorbereiding vervanging kunstgrasveld korfbalvereniging TOP Vroomshoop;
- privatisering tennisbanen tennisvereniging Westerhaar - Vriezenveensewijk;
- deprivatisering kunstgrasvelden voetbalvereniging Voorwaarts en korfbalvereniging SDO Westerhaar;
- voorbereiding vervanging kunstgrasveld korfbalvereniging SDO Westerhaar;
- vastgesteld besluit en toekenning krediet realisatie Pumptrackbaan + eerste voorbereidingen t.b.v. aanleg in 2025 in Westerhaar;
- vastgestelde bestuursopdracht en toekenning krediet t.b.v. voorbereiding ontwikkeling nieuwe binnensportaccommodaties Vriezenveen voor de toekomstige vervanging van Sporthal De Stamper, De Semipermanente Sporthal en de gesloopte gymzaal aan De Krijgerstraat.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Trots op de sport in Twenterand

Wat hebben we daarvoor gedaan

- Ondersteunen "uitzendingen" topsporters gemeente Twenterand

Omschrijving

We hebben in 2024 één topsporter uit Twenterand ondersteund met haar uitzending naar de Europese Kampioenschappen met een financiële tegemoetkoming in de voorbereidings- en deelnamekosten.

- Stimuleren media-aandacht sportevenementen Twenterand

Omschrijving

We hebben media-aandacht voor de sportevenementen gestimuleerd die binnen onze gemeentegrenzen worden georganiseerd. Dit o.a. door de inzet van onze communicatietools, socials en door stimulering en advisering tijdens themabijeenkomsten en gesprekken met sport- en beweegaanbieders. Ook hebben we de link gelegd naar het platform www.actieftwenterand.nl

- Stimuleren organisatie sportevenementen als inspiratiebron

Omschrijving

We hebben alle sport- en beweegaanbieders gestimuleerd tot de organisatie van sportevenementen welke als neveneffect een inspiratiebron zijn voor onze inwoners. Dit met inzet van de subsidieregeling waarderingssubsidie sport en/of gezonde leefstijlinterventies, onze communicatietools nieuwsbrieven en nieuwsspecials sport en door stimulering en advisering tijdens themabijeenkomsten en gesprekken met sport- en beweegaanbieders.

- We zetten in op sportstimulerings evenementen

Omschrijving

We hebben ingezet op sportstimulerings evenementen zoals Sjors Sportief - Creatief, TeamNL Kids-programma (i.v.m. de Olympische en Paralympische Spelen het alternatief voor de Nationale Sportweek) en de Koningsspelen. Daarnaast hebben we meer dan 25 projecten van sport- en beweegaanbieders ondersteund middels de waarderingssubsidie sport en/of gezonde leefstijlinterventies en aanbieders aangezet tot de organisatie van eigen sportstimulerings evenementen.

Beleidsdocumenten

Sportaccommodatiebeleid | Twenterand Nota Sportaccommodatiebeleid Twenterand 2024 – 2032 met bijlage.

Wat heeft het gekost

Overzicht baten en lasten Economie en vrije tijdsbesteding

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Incidenteel gerealiseerd in boekjaar
<u>Doelenboom cultuur en recreatie en toerisme</u>				
Lasten	3.626.238	4.335.858	3.240.184	148.061
Baten	621.548	590.427	251.611	0
Saldo van baten en lasten	-3.004.690	-3.745.431	-2.988.573	-148.061
<u>Doelenboom economie en werkgelegenheid</u>				
Lasten	1.060.277	1.408.837	1.238.837	319.227
Baten	17.662	19.121	6.621	0
Saldo van baten en lasten	-1.042.615	-1.389.716	-1.232.216	-319.227
<u>Doelenboom sport</u>				
Lasten	3.790.746	4.767.184	3.283.362	20.749
Baten	1.243.603	1.039.386	736.964	0
Saldo van baten en lasten	-2.547.143	-3.727.798	-2.546.398	-20.749
Totaal programma lasten	8.477.261	10.511.879	7.762.383	488.036
Totaal programma baten	1.882.812	1.648.934	995.196	0
<u>Totaal saldo van baten en lasten</u>	-6.594.448	-8.862.945	-6.767.187	-488.036
Mutaties reserves db cultuur en recreatie en toerisme	866.061	1.645.204	888.346	148.061
Mutaties reserves db economie en werkgelegenheid	437.053	630.000	460.000	319.227
Mutaties reserves db sport	551.807	1.361.876	437.634	20.749
Totaal mutatie reserves	1.854.921	3.637.080	1.785.980	488.036
<u>Geraamd resultaat</u>	-4.739.528	-5.225.865	-4.981.207	0
<i>gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten voor resultaatbestemming</i>	<i>2.268.497</i>			
<i>gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten na resultaatbestemming</i>	<i>486.337</i>			

Wat heeft het gekost

Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten op het programma 'economie en vrije tijdsbesteding' is € 486.300 lager dan geraamd. Dit verschil wordt onder andere veroorzaakt door onderstaande gegevens.

Cultuur, recreatie en toerisme

- Deel van de subsidie 2023 is teruggevorderd in 2024. Dit levert een voordeel op van € 32.000.
- Er is minder uitgegeven aan meerjarig onderhoud musea en dorpsuizen. Totaal een onderschrijding van € 677.000. Er zijn wat werkzaamheden goedkoper uitgevallen en er zijn werkzaamheden verschoven naar 2025, bv. werkzaamheden het Punt zijn nog niet volledig uitgevoerd en werkzaamheden aan de Klaampe zijn uitgesteld i.v.m. de a.s. verbouwing. De kosten voor meerjarig onderhoud worden gedekt uit de reserve 'onderhoud gebouwen, bruggen en kunstwerken'. De onttrekking uit deze reserve is eveneens lager dan geraamd.
- Gemeente is eigenaar van camping de Blekkenhorst. De kosten zijn € 65.000 lager dan geraamd. Deze komen ten laste van de Algemene risico reserve, dus hebben geen invloed op het exploitatiesaldo.
- Op uitvoeringskosten cultuur is een onderschrijding van € 60.000. De besteding vindt plaats in 2025. De kosten werden gedekt uit de reserve, dus dit heeft geen invloed op het exploitatiesaldo.

- Er is een onderschrijding op de kosten inzake dorpshuizen. Door de gemeente is ondersteuning voor de directeur van de Klaampe geregeld. Dit heeft € 45.000 gekost wat niet geraamd was.

Economie en werkgelegenheid

- Werkbudget economie lagere uitgaven dan geraamd (€ 70.000). Dit komt onder andere doordat er vanaf dit jaar een apart leader budget beschikbaar is gesteld. Daarnaast zijn er bepaalde kosten, zoals marketinguitgaven, die niet juist geboekt zijn. De komende jaren zal dit budget wel weer vaker gebruikt worden aangezien we als gemeente actief aan de slag moeten met onze economie, ook gezien onze status als krimpgemeente.
- Het ondernemersfonds is dit jaar niet volledig gebruikt. Dit levert een voordeel op van € 28.500. Vanaf 2025 wordt dit anders ingestoken door middel van een investeringsfonds. In 2024 is hier met betrokken partijen aan gewerkt.
- De diverse visies (bv detailhandelsstructuurvisie) waarvoor eenmalig geld beschikbaar was gesteld in de begroting, zijn nog niet klaar (€ 122.500). In 2025 wordt dit afgewerkt. Bedrag komt tlv de ARR dus heeft geen invloed op saldo jaarrekening.
- In 2024 zijn geen leaderaanvragen geweest, alleen de beheerskosten zijn geboekt. Dit levert een voordeel op van € 37.500. Een aantal leaderprojecten staan on hold en zullen in 2025 hopelijk wel tot een geslaagde aanvraag en tot uitkering van de subsidie komen. Het kan dus zijn dat dit budget in 2025 overschreden wordt.
- Minder kosten uitvoering plattelandsnota van € 70.000. Onder andere door vertraging bij de herstelmaatregelen Natura2000 is nog niet gestart met het opstellen van een gebiedsvisie Deze kosten komen in 2025 en worden ten laste van de reserve gebracht. Dit heeft dus geen invloed op het exploitatiesaldo.
- Kapitaallasten zijn € 32.000 lager dan geraamd, omdat de revitalisering van Garstelanden en Weitzelpoort nog niet klaar is.

Sport

- Het meerjarig onderhoud op de sportzalen en sporthallen is € 414.000 lager dan begroot. Betreft vervangen installaties sportzaal Beukenhage (doorgeschoven naar 2025) en kosten sporthal de Stamper voor het autonoom maken van het zwembad. Op zwembad de Zandstuve is het meerjarig onderhoud ook lager dan geraamd (€ 70.000). Dit is uitgesteld ivm plannen tot verduurzaming. Op de sportparken is het meerjarig onderhoud € 344.000 lager dan geraamd. Dit betreft de renovatie kleedkamer SDO. Dit moet nog gebeuren. De kosten voor meerjarig onderhoud worden gedekt uit de reserve 'onderhoud gebouwen, bruggen en kunstwerken'. De onttrekking uit deze reserve is eveneens lager dan geraamd.
- Het product nieuwe zwembad laat een voordeel zien van € 214.000. Dit komt m.n. door de kapitaallasten die wel geraamd zijn, maar die qua afschrijving pas gaan lopen in 2025 (voordeel 2024 = € 285.000). Daarnaast is er een hogere bijdrage SPUK sport (vergoeding voor btw) ontvangen dan geraamd van € 52.000 wat ook een voordeel oplevert. Er zijn ook nadelen op het product. Er heeft een hogere WOZ aanslag plaatsgevonden dan in de raming is opgenomen. Dit is een nadeel van € 50.000. Deze aanslag wordt betaald aan de gemeente, dus onze inkomsten zijn ook hoger. Bij de berap 2025 zal dit worden aangepast (hogere kosten ramen op zwembad en hogere inkomsten ramen op OZB). Er is meer personeel ingehuurd voor € 65.000. Echter de entreeopbrengsten zijn ook € 55.000 hoger dan geraamd. Dit valt nagenoeg tegen elkaar weg. Het energieverbruik is € 20.000 hoger dan waar in de begroting rekening mee is gehouden. Daarnaast zijn er meer schoonmaakkosten van € 13.500 i.v.m. het vele vuil dat naar binnen werd gelopen. Dit is inmiddels opgelost door aanleg van bestrating, dus deze kosten dalen weer in 2025. De horeca opbrengst is € 35.000 hoger dan geraamd, echter de inkoop van de horeca is € 60.000 hoger dan geraamd. Per saldo een nadeel van € 25.000. Dit verlies zit in de eerste 4 maanden aangezien toen een omzet gerelateerde huur werd berekend. De gemeente nam toen nog de inkoop voor haar rekening en die werd vervolgens niet volledig terugverdiend. Dit is het eerste volledige jaar waarin het nieuwe zwembad geëxploiteerd werd, feitelijk een pilotjaar. Het was lastig om sommige kosten vooraf reëel te begroten.
- Het product sportbeleid laat een aantal voordelen zien: de kapitaallasten zijn € 151.000 lager dan geraamd. Dat komt doordat de kunstgrasvelden nog niet gereed gemeld zijn. Inmiddels zijn deze kredieten wel afgesloten in 2024, dus vanaf 2025 zijn er ook werkelijk kapitaallasten. Ten tweede de tijdelijke vangnetregeling energiekosten. De aanvraagperiode liep tot 1-4-2024, er is nog € 20.000 verstrekt. Deze kosten worden gedekt uit de reserve coalitie akkoord, dus hebben geen invloed op het exploitatiesaldo. Ten derde is de bijdrage zelfwerkzaamheid en exploitatie binnensport lager dan geraamd. Dit levert een voordeel op van € 17.000.

Onderstaande posten zijn in 2024 onderschreden, omdat de kosten in 2025 gemaakt worden. Deze posten worden hier apart benoemd, aangezien de budgetten niet overgeheveld worden naar 2025, waardoor dit tot een overschrijding zou kunnen leiden in 2025. Als verklaring kan dan worden verwezen naar dit jaarverslag.

2024: Uitvoeringskosten cultuur € 50.000